

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga svo pokvari.“ Narodna poslovice.

Izlazi svakog utorka i petka o podac.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepotpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Preplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6—, odn. K 3— na pol godinu.

Izvan carine više poštarina. Plata i utaje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalaze se u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i preplate.

glas, priposlana itd. i računaju se na temelju og. cijenika ili po dogovoru.

za predbrojbu, oglaš. itd. se naputnicom ili polož. u poš. štedionice u Beču administraciju lista u Pulu.

naručbe valja točno označiti, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

list na vrijeme ne primi, to javi odpravničtvu u ovom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

knog računa br. 847849.

telefon tiskara broj 38.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Poziv na predplatu!

Današnjim eto brojem svršava prvo polugodište. Molimo najljepnije gospodu predplatnike, da bi pravodobno obnovili predplatu za drugu polovicu, odnosno mirili dug za prvo polugodište. Svim dužnikom bez iznimke aviti ćemo daljnje šiljanje lista, odmiere li dug do 10. julija, a ni iznos utjerati sudbenim em.

Uprava „Naše Sloge“.

Od zla na gore!

Usljed talijanske agitacije proti glagoljici u obće proti porabi našega jezika, izdala je — kako je poznato, sv. kongregacija za obrede poznati dekret 1898. i godine 1900. neobjašnjenja k tomu dekretu. Tim dekretom bijaše naloženo našim biskupom, popisa one crkve, za koje se može dočasniti dokazati, da je povlastica starijeglavinskoga jezika u njih vriedi doista najmanje 30 godina u porabi. Naši će se čitatelji sjećati, kakvo nesreće bio izazvao taj dekret među glagoljivcima naše povlastice, t. j. među zlatim i talijanskim lažliberalci. Nu oni prestali i nadalje snovati i rovariti glagoljici i proti narodnom jeziku u crkvah, nebi li u Rimu još strožije i izazvali proti toj našoj narodnoj glagoljici. I to im je opet uspelo, jer je — u zadnjem broju „Katoličkog lista“ — izdala ista kongregacija novi dekret, kojim se pooštravaju prvašnje mjere proti porabi glagoljice i našega narodnoga jezika.

Taj najnoviji dekret kongregacije obreda svjedoči nam, kako se ide u Rimu za tim, da se posve zadovolji želji naših protivnika i ljutih neprijatelja sv. Oca i sv. vjere. Po spomenutom listu donasamo i mi taj dekret, puštajući pozvanim krugovom, osobito našem svećenstvu, da o njemu sudi i svoju reče. Evo dakle što piše „Kat. List“ pod naslovom: „Vatikan (Dekret sv. kongregacije za obrede)“.

„S. C. R. izdala je ove godine dekret o uporabi staroga slavenskoga jezika kod javne službe božje. Držeći se sveta kongregacija dekreta br. 3909 od 5. augusta 1898. i objašnjenja od 14. augusta 1900., odgovara u tom svom dekretu na neke predložene sumnje. Prema 1. čl. pomenutoga dekreta valja u nj uneti, odnosno u popis, samo one crkve, za koje se dokazi i svjedočanstvi sigurno može dokazati, da je privilegij staroga slavenskoga jezika vriedi doista najmanje 30 godina u uporabi bio. Nikako nedostaje samo predpostavka, da gdje je to sumnjivo i nestalno, ostaje jezik latinski. Isto tako privilegovanim crkvam ne smiju se pribrojiti one crkve, u kojih je do sada upotrebljavana kod sv. mise mješavina latinskoga jezika s hrvatskim, jer dekret izriekom govori samo o starom slavenskom jeziku. Za dokaz prava na privilegij nije dosta, ako neke dijelove sv. mise, n. pr. Gloria, Credo, itd. misnik na hrvatskom jeziku zapjeva ili započne, dok sve ostalo on govori na latinskom jeziku; isto tako, ako puk u svom jeziku pjeva ili molitve govori. Po toj naredbi sastavljen popis imao bi se odaslati kongregaciji za obrede. Izraz „privatna misa“, o čem je govora u 9 čl. rečenoga dekreta, ne smije se uzeti u strogom liturgičkom, nego u običajnom i širom znamenovanju. Takova misa ne smije imati karakter svečane mise. Naj-

poslije odredbe i propisi čl. 11. u tom dekretu o krštenju i vjenčanju valja protegnuti i na sv. sakramente umirućih, tako te se ti sakramenti u privilegovanih župah sa starim slovenskim jezikom ne smiju uskratiti i na latinskom jeziku, rimskom obredniku, onim vjernikom, koji bi to zahtijeli. Isto tako kad se u tom članku govori o krštenju privatnom, ne smije se razumijevati, kao da se takav krst podjeljuje djeci bez sviju obreda crkvenih. Ova riječ znamenuje samo podjeljivanje krsta, koje nije javno, svečano, no ne znači, da bi se ispustili obredi i molitve, što je dopušteno samo u slučaju nužde“.

Prešni predlog

zastupnika Spincića, dra. Floja i drugova, da se dade podpora iz državnih sredstava stanovnikom raznih krajeva mjestna občina Podgrad i Jelšane u političkom kotaru Volosko, jako oštećenim elementarnim nevoljama.

Dne 3. junija t. g. izvalila se je u sjevero-istočnom dijelu Istre grozna oluja sa tućom, i opustošila je usjeve i voćke, poglavito u poreznih obćinah Podbeže, Sobonje, Starad, Studenagora, Pavlica i Račice u mjestnoj obćini Podgrad, i u Brdu u mjestnoj obćini Jelšane.

Zito je uništeno skoro posve, pošto se je moralo na raznih mjestih pokositi, a ostali usjevi har na polovicu. Voćke, u onih predjelih glavni izvor dohodka, su tako uništene, da se ove godine nemože očekivati upravo nikakva ploda, i da će se i sljedećih godina jako čuti posljedice toga opustošenja.

Toj nesreći sledila je dne 10. t. mj. druga, pošto su doline onoga predjela

usljed proloma oblaka bile poplavljene, i još ostali usjevi sasuti.

Na temelju toga, i obzirom na to, da su stanovnici rečenih predjela jako siromašni, i u normalnih odnošajih jako teško izlaze, postavljaju podpisani slededeći predlog: Visoka kuća nek izvoli odlučiti:

„Poziva se c. kr. vlada, da najvećom žurnošću dade izdatnu podporu iz državnih sredstava stanovnikom jako oštećenim usljed elementarnih nezgoda i inače siromašnim iz poreznih obćinah Podbeže, Sobonje, Starad, Studenagora, Pavlica i Račice u mjestnoj obćini Podgrad, i Brda u mjestnoj obćini Jelšane, politički kotar Volosko u Istri“.

U formalnom obziru se predlaže, da se predležeći predlog uputi bez prvoga čitanja odboru za podporu u nevolji.“

Ovaj predlog pročitan u sjednici zastupničke kuće dne 12. juna t. g., bio je dne 17. t. mj. proslijeden i preporučan c. kr. vladi, da ga usliša.

GOVOR

predsjednika veleuč. g. Vjekoslava Spincića, izrečen na glavnoj skupštini Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru dne 12. juna 1902.

Slavna skupštino!

Odnosaji, koji su dali povoda, da se je svojedobno Družba sv. Cirila i Metoda za Istru ustanovila, obstoje još uvijek.

Naš narod u Istri, tisuća i tisuća naše djece, neima škole.

Krvni naši protivnici rade i školom da zatru naš narod u Istri.

Čimbenici, pozvani da ustrajaju škole, za koje naš narod plaća, i debelo plaća, neustrajaju ih ili čine to jako sporo.

hrvatskim časopisima, kako bi to liepo i koristno po našu družbu bilo, kad bi se postavile u promet družbine žigice. Naše je Ravnateljstvo uvidjelo odmah liepu korist, koja bi mogla od toga zapasti našu družbu, i s mjesta se obratilo na g. Perdana, razpataljeva žigica ljubljanske družbe sv. Cirila i Metoda, s ponudom, da bi isti učinio i našoj družbi podobnu u tom smislu. No pregovori s g. Perdanom nisu doveli do nikakva rezultata i naše je Ravnateljstvo čekalo na kakovu ponudu, koja bi odgovarala interesima družbe. Od tuda se vidi, da je g. Adam Reissner iz Osieka imao dovoljno vremena, da se oglašio s odnosnom svojom ponudom. Zasto nije toga učinio? Valjda s toga, što nije znao za nas u i za odnosne predloge, koji su se u to doba ponavljali po raznim našim listovima? Ako se to ne može njemu upisati u grieh, kako da se pak s toga nas obiedi, što mi nismo jošle u ono vrijeme znali za njega ni za njegovu tvornicu? I tako se slućilo, da je naše Ravnateljstvo sklopilo s Bernardom Fürtom u Beču ugovor 1. studenoga 1899., dočim se je gosp. Adam Reissner javio sa svojom ponudom isto tri mjeseca kasnije iza kako je već naša družba bila s bečkom tvornicom g. Fürta vezana ugovorom. (Dalje sledi.)

PODLISTAK.

Štaj tajnika Viktora Cara Emima,
na glavnoj skupštini „Družbe sv. Cirila i Metoda“ dne 12. junija 1902.
(Nastavak.)

Bilo bi željeti da se u buduće oglašale podružnice, pa da na dobu poru svoja godišnja izvješća, kako to druge, od kojih neke zavređuju već hvaltu i podpuno priznanje koliko od našega Ravnateljstva toliko i ciele družbe. Takove su podružnice u Dubrovniku, Splitu, Jelsi, pa obje u Kastvu, u Metkoviću, u Voloskom, Opatiji, Poljanju i Veprinju, u Mošćenicama, Puli i Braču. Rodoljubni odbori tih podružnica shvatili su važnost institucija, koje imma povjerenne bile i nisu se ograničavale samo sabiranjem godišnje članarine, su tekom godine priredili i po koju stvar ili su drugim kojim putem nastojali unapređenja svojih podružnica. Oni nimalo ustrajali i dalje na tom putu sledile ih u tome i ostale naše podružnice. Istina, da na selu narod dolazi teže do novaca, ali što se ne može sabrati u jednom put, može se sabrati u više navrata.

Na Družbi je da to po svojih silah nadomjesti.

Ohzjom na naše krvne protivnike, dosta je da Vas podsjetim na ono, što znate i što ste stalno mnogi Vas štitali u čnevnim novinama.

Društvo „Dante Allighieri“, koje podupire društvo „Lega nazionale“, ima tobož svrhu, da izvan Italije širi talijanski jezik i talijansku kulturu. Da je gospodi do kulture, imala bi što kod kuće, u Italiji, raditi. (Povici: Tako je! tako je!) Malo su gdje tako slabo uređene škole kako tamo; malo gdje je toliko nepismenih ljudi koliko tamo; malo gdje ili nigdje događa se toliko i takovih zločina koliko i kakovih tamo. (Povici: Vrlo dobro! vrlo dobro!)

Nego njim neide o kulturu, nego o talijansku misao. Već samo ime društva „Dante Allighieri“, muža, koji je stvorio jedinstveni talijanski jezik, kaže da je tako. On je simbol ujedinjenja svih Talijana gdje god oni bili.

To pokazuju skupštine njihova društva. Posljednja bila je obdržavana dne 26. septembra prošle godine u Veroni. Kod nje sastalo se je viđenih ljudi iz svih slojeva. Bila je zastupana i talijanska socialistička stranka. Ja to iztjem, jer je tim ta stranka pokazala, da se i ona zauzima za talijanske ideale, dočim ima medju našim narodom — ovduda hvala Bogu ne — po raznih gradovih ljudi, koji se zovu socialisti, a koji kao takovi misle da moradu zatajiti svoju vjeru i svoju domovinu! Bila je zastupana i talijanska vladajuća stranka našega Primorja — po zastupniku dru. Hortisu — a naših je ljudi, koji se podaju u službu te stranke i koji govore da rade za boljak našega naroda! (To su propalice, izdajice!) Bila je zastupana i talijanska kraljevska vlada po državnom podtajniku Talamo. On je pozdravio skupštinu u ime ministra-predsjednika i ostalih ministara i ciele kraljevske vlade. On se je naradovao društvenim pobjedam, jer njimi raste pouzdanje u sudbinu Italije. A u čemu ta sudbina obstoji, rekao je društveni predsjednik Villari, koj je govorio o položaju Talijana izvan Italije, naročito o Talijanima, koji slanjaju u talijanskih pokrajinah na istočnoj obali jadranskoga mora, dakle o naših pokrajinah, koje on zove talijanskimi, o Dalmaciji i o Istri, pod kojom Talijani obično razumievaju ciele Primorje, u kojih dakle društvo djeluje — za sudbinu Italije.

Da rečeno društvo u istinu upravo na naše pokrajine i na naš hrvatski narod smjera, to je potvrdio neki advokat u Rimu dne 27. aprila tekuće godine. U dvorani društva „Dante Allighieri“ obdržavao je toga dana konferenciju jedino za to, da obrazloži svrhu toga društva, a ta je, kako izričito reče: „braniti sjeverne i istočne medje talijanskoga naroda od provala barbara Hrvata“. Ti barbari — Hrvati — da su u već prodrli u Dalmaciju i Istru, pa čak i u sjevernu Italiju! (Glasovi: To ih peče! Ali tu čemo i ostati!)

Neprovaljuju ne Hrvati u Dalmaciju i Istru sa cielim Primorjem. Oni su u tih zemljah već preko tisuću i više godina. Oni su te zemlje osvojili najviše oružjem u ruci i nakvasili ih svojom krvju. Oni su opustjelo obradili, kultivirali. Oni ih imadu svojimi. U nje bi htjeli provaliti Talijani i osvojiti ih i priključiti blaženog zemlji. Priprave: za to čine: također školaru u tih naših zemljah — za naš puk. Za Talijane ovudnjih zemalja ustrajaju dosta i preveć škola ovudanje skolske oblasti.

Čimbenici, koji bi imali tudnju državljanom i njihovim saveznikom kod nas na prste gledati, kao da ne vide svega što čine s jedne strane. S druge strane ne ustrajaju škola, kako bi morali, ili jako sporo, za ono već toliko put spominjanih 17.000 naše djece dužne za školu. Za svaku školu hoće se godina i godina borbe. A ako bi se išlo tempom kao do sad,

nebi se ustrojilo nužnih škola sto i više godina, a medju tim bi se gubio i talijancio naš narod. (Tako je!)

Da se to zapreči, da se hrvatska i slovenska djeca u svojem jeziku izobrazu, to je zadaća Družbe.

Toj zadaći nastojalo je Ravnateljstvo zadovoljiti po sredstvih, koje ima na raspolaganje.

Spominjuć Ravnateljstvo, red mi je kao predsjedniku, koj sam često zapričen i sjednicam doći, da se zahvalim na poštivnom trudu njegovih članova, što kao strukovnjaka što kao pravnika, osobito pako gospodi blagajniku i tajniku, koji svaki dan za Družu rade, jedan računaju i bilježeć dohodoke i troškove, drugi dopisujuć. (Živili!) (Dalje sledi.)

Iz zemaljskih sabora.

Istarski sabor imati će drugu sjednicu danas u petak te će zemaljski odbor pribićiti medju ostalim i izviesće o posljednjih zemaljskih izborih. Iz govora satorskoga predsjednika doznali su zastupnici, da je proti nekojimi izborom podnesen utok i da će radi toga izručeni biti verifikacionalom odboru. Izbori, proti kojim predleže utoci, biti će bez dvojbe oni nekojih naših zastupnika — premda bijahu isti obavljeni svuda — kako je poznato redovito i zakonito. Znatiželjni smo, koji li su ti naši zastupnici, koje kani satorska većina nasilno poslati kući. Dogodi li se to, biti će to stara i nedostojna igra talijanskih strančara, kojim leži, na sru izboru u zemaljski odbor iz kurije zastupnikah, izabranih u izvanjskih občinah. Idemo da vidimo, hoće li im se posrećiti i ovaj put ta nepostena igra.

Izmedju zemaljskih sabora radi najbrže sabor susjedne Gorike. On je već imao 5—6 sjednica i razpravio mnoštvo različitih predmeta. Tamo se vrše razprave dosta mirno i redovito.

Posve inače razpravlja se u kranjskom saboru. Tamo je došlo i kod druge sjednice do burnih prizora. Borba se je vodila izmedju zastupnika Ferjančiča i Sustersiča. Prvi je prosvjedovao proti tvrdnji drugoga, da je tobož na teret slovenskoga naroda u Beču izposlovaio svoje unapredjenje. Predbacio je nasuprot drugomu, da je sud u svih molbah izrekao pravomoćnu osudu proti njemu, da imade naime nečiste ruke. Na ove rieči nastala strašna buka u saboru te bijaše predsjednik Detela prisiljen dignuti sjednicu. Usljed tih sramotnih prizora u saboru Kranjske pošao je zemaljski predsjednik barun Hein u Beč, da vieća s ministrom-predsjednikom o položaju, stvorenom slovenskimi strankami u Kranjskoj. Najnovije vijesti nam javljaju, da je kranjski sabor zaključen na predlog sveukupnog ministarstva.

U dalmatinskom saboru bućila je opozicija kad je sabor pozdravio novog namjestnika, i to osobito onda kad je govorio talijanski. Isto tako bućila je hrvatska opozicija kod govora satorskoga podpredsjednika Kulišiča, koji je izazivno naglasio, da je on članom srbskoga naroda. Kad je pak ovaj čitao i talijanski govor, ostavise pravuši sabornicu, doviknuv preostavšim zastupnikom: ovi su austrijski robovi.

U moravskom saboru predložili su njemački liberalci prešni predlog, da se izabere odbor od 18 lica, koji bi imao provesti promjenu izbornoga reda za kraljevinu Moravsku.

U galiekom saboru hotio je staviti poznati zastupnik Stojalowski predlog, kojim bi se prosvjedovalo, proti uvrijedljivom i razdražljivom govoru njemačkog cara. Višima, držanom nedavno proti Poljakom

u Marienburgu. Na posredovanje ostalih poljskih stranača odustao je Stojalowski od svog predloga. Mjesto njega stavio je radikalni poljski zastupnik Stojinski prešni predlog, kojim bi se imalo odlučne prosvjedovati proti njemačkom caru. Medjutim taj predlog nije našao u saboru dostatno podpore.

U tirolskom saboru imalo se je jučer razpravljati o poznatom zahtjevu trentinskih zastupnika, t. j. da im se dade zemaljsku autonomiju za južni Tirol. U tom pogledu stavili su prešni predlog. Vlada nastoji poći u susret Talijanom južnoga Tirola, ali njoj se opire većina njemačkih zastupnika, osobito radikalci, koji neće da isto čuju o kakvoj autonomiji.

Javna zahvala.

Svim predstavnikom občina, zastupstvom, odborom, načelnikom; svim društvim i raznim odborom, svim novinam, svim pojedincem, koji su se mene sjetili prilikom mogega imendana, zahvaljujem se ovim javno najsrdačnije.

Iz čestitaka odsjeva prijaznost napram meni, i naročito ljubav do našega hrvatskoga i slovenskoga naroda i sveukupne nam domovine.

Pojedinci, ujedno sa svojimi milimi i dragimi, bili zdravi i zadovoljni; obćine napredovale, društva cvala, novine razvijale sve uspješnije svoje djelovanje! Svi zajedno radili po svojih silah, po svojem položaju, gdje i kako se komu zgoda pruža, postojano, za dobrobit našega hrvatskoga i slovenskoga naroda i liepe naše domovine!

Pouzdanjem u vječnu pravicu, i radeć složnimi silami, došeci čemo za čim težimo, da bude najme naš narod svoj na svojem. Svemogućeg Bog blagoslovi naš trud!

Opatija, 24. juna 1902.

Prof. Vjekoslav Spinčić, zastupnik naroda.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Znas Jurino ča govore mačići za svojega kapota?
Jur. Nu?
Fr. Da ga ni bilo i da ga neće bit nikad više takovega za laži stampovat, kako je bil on.
Jur. Viš, ki bi rekao, da su oni trubili još toliko pametni!

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Premještonje. Poštanski asistent kod mjestnog c. kr. pošt. ureda g. Ernesta pl. Mayer premješten je ovdav u Trst.
Sastanak učiteljstva puljskoga kotara. U nedjelju obdržavali su učitelji i učiteljice ovoga kotara sastanak u školi na trgu „Allighieri“. Na dnevnom redu bijaše medju ostalim i razprava o spomenici,

koju se imade poslati zemaljskomu saboru, da promjeni postojeći zakon o učiteljskoj mirovini.

Zajam grada Pule. Mjestna oblast dospala je iz Beča — da je ministar financija dozvolio gradu Puli, da akopi zajam u občinske svrhe u iznosu od 1 milijun i 200.000 kruna.

Kako se leve pećipal, to znadu najbolje oni, koji se kupe oko preč. Zanetti-a & „Comp.“ i „Companji“ oko „Proletarija“. Posljednji je naime, — da ukori one, koji ukradoše podpise pod zahvalnicu Zanetti-u — donio nekakav prosvjed sa podpisi osoba, koje takođerj nisu o tome ništa znale. Dapače medju podpisateljima toga prosvjeda nalazi se osoba kao svjedok kod podpisa, a i ta nije o tome ništa znala. Eto, gdje se našla braća!?

Socijalizam i talijanstvo u Puli.

Više puta smo već imali prilike pokazati prstom na očite namjere socijalista u Puli u pogledu narodnosti. Danas nas oni opet usrećuju izljevom svojeg „patriotičnog“ čuvstva te moramo se obazrieti na to. U „Proletariu“ od sriede 25. t. mj. pod naslovom „L'argomento morale“, neki talijanski čerkar, kojemu valjda gospodujućka klika nije htjela dati kakve milosti (a takvi Talijani stupaju u stranku „Proletaria“), napisao je tiradu u prilog prenosa sabora u Puli, navadjujuć kao najvažniji razlog za to umišljeno italijanstvo ovoga grada i osiguravajuć bez oklievanja, da što nije čvrstog talijanstva u „borghesi“-ma, biti će skrb puljskog proletarijata da čuva i brani talijanstvo.

U daljnjem razlaganju člankar kudi one Talijane u Puli, koji su se poklonili „dinanzi ai giallo-neri“, te jim predbacuje, da su „buonissimi austriacanti“, a to nije nipošto u skladu s programom talijanstva. Odobrava Bartolu, te je napao sudstvo u Rovinju i hvali pri tom puljske sudce, od kojih da bi oni u Rovinju mogli mnogo naučiti „in punto italianità“.

Mi sažaljujemo one slavjanske muže i mladiće radničkog stališa u Puli — a ima ih sila božja — koji ne uvidjaju kako vodi politika njihovih doklaćenih vodja u socijalističkom taboru, a čestitamo činovnikom suda puljskoga na laskavom priznanju u pogledu njihovog — kano srebro čistog talijanstva. Ta bogme, u prostorijah „Gabinetto di lettura“ lebdil „il genio di Dante“, a ono društvo jest „il palladio dell'italianità“ u Puli, kako je rekao predsjednik dr. Zadro, govoreći na jednoj od zadnjih skupština sabranim članovom, od kojih su dvietrećini c. kr. činovnici, medju njima i sudbeni.

„Genio di Dante“ ili „Quarnero“, che Italia chiude — to je čisto, to je talijanski; a prvi branitelji toga programa imaju biti u Puli: socijaliste, Niemei, Slovenci, Hrvati i..... c. kr. činovnici „borghesi“, jest preveć „austriacanti“ „giallo-nera“.

O ti vražja komedijo!

Iz Šikici piše nam prijatelj: Svatnezna u kakvom se položaju nalazimo politički — administrativno mi seljaci u Šikicijah i Jadréskih. Mi pripadamo poreznoj obćini Puli i uživamo radi toga sve blagodati kano i građani — dok je što za plaćati; ako je što za dobiti, u učiniti u našu korist, tad nismo već smatrani za građane. U crkvenom pogledu spadamo pod šisansku plovaniju, gdje plaćamo desetine, a imamo i pravo na občinska dobra, kao i šisanci sami. U zadnje vrijeme otjerane nas šisanci kao tudjince, uzkratise nam pravo na občinska dobra osobito sume: i niži u Puli niži u Poreču neće da saslušaju naše tužbe. Jesmo li Puljanci ili šisanci ili smo tu samo za plaćati s jedne strane u Puli a s druge u šisan, te neimati nikakva prava?
Molimo c. kr. kotarsko poglavarstvo da bi se i ono malko obazrielo na naš položaj.

te su usljed toga imali popust. Taj popust nisu zadržali za se, već ga eto na koncu školske godine šalju „Družbi sv. Cirila i Metoda“. Nakladnici, koji su im davali popust zovu se: Kasović i Rulić. Zivili darovatelji i našli što više nasljednika.

Hrvatska knjižarnica u Zadru. Hrvatskim rodoljubom u Zadru posrećilo se otvoriti tamo hrvatsku knjižarnicu i papirnicu, koje čisti dobitek biti će namijenjen siromašnoj učeđoj se mladeži hrvatskoj. Pozdravljamo veseljem to novo poduzeće! Svoj k svome!

Talijanska vlada za „Dante Alighieri“. Dne 19. o. m. j. potpisao je talijanski kralj Viktor Emanuel dekret, kojim se proglašuje zakon o lutriji na korist zloglasnog društva „Dante Alighieri“.

Adresar prekomorskih Hrvata. U svrhu, da se između pripadnika Hrvatske i Slavonije, koji trajno borave u prekomorskim zemljama i materom-domovinom ne prekine saobraštaj, napose, da se postojeće trgovačke sveze u koliko je moguće unaprede, a nove pokrenu, izdala je trgovačko-obrtnička komora u Zagrebu usljed mnogostranih želja „Adresar trgovaca, obrtnika i drugih uglednijih pripadnika iz Hrvatske, Slavonije, Dalmacije i Istre u Americi, Africi, Aziji i Australiji“. Ovaj vrlo zanimivi adresar, kojemu je dodan popis nekih hrvatskih društava i hrvatskih novina u Americi, stavila je komora u knjižarski promet, te mu je za namirenje vlastitih troškova udarila cijenom od 1 krune.

Udaja učiteljice. Učiteljice u Ugarskoj mogu se udavati, te se ne moraju toga radi odreći učiteljske službe. Do sada je postojala naredba, da su učiteljice primale samo polovicu plaće, ako su rad porodjaja bile na depustu. (U Francuskoj su dužne u takvu dogadjaju samo plaćati svoju zamjenicu.) Ugarski je ministar sada odredio, da se u buduće učiteljicam ništa ne odbija, jer upravo takvom prilikom trebaju najviše materijalne pomoći.

Prisiljeni bieg na lokomotivi. Ruski list „Charkovski Listok“ pripovijeda sljedeći doživljaj jednog ruskog sveštenika: Na postaji Lubna, pruge kijevsko-pultavske stajalo je nedavno lokomotiva pripravna k odlasku. Pop iz bližnje obćine pregledavaše s najvećim interesom stroj, a kad se je vlakovođja na čas udaljio, popne se pop na njegovo mjesto, da si grdesiju od stroja iz bliza pogleda. Plašljivo i ljubopitno zakrene pop na stroju jednu polugu, a lokomotiva poleti najvećom brzinom, odpuhujući na sve strane oblake pare. Badava je pop poslie u smrtnom strahu okretao nesretnu polugu i ovamo i onamo, grdesija samo da još brže ne juri. Na kolodvoru dašto da je zavladao strah i briga za nesretnoga popa, pa i za — stroj. Odmah brojajviše na sve postaje. Najbližom postajnom stanicom proleti lokomotiva brzinom od 80 vrsta, pa je sva sreća, da se je pred postajom Migorad vatra pod kotlom utrula, te parostroj stade. Nesretni se pop zaklinjaše, da nije imao nakanu lokomive ukrasti. No znamo, da li su mu vjerovali, al' vozit se na lokomotivi stalno više neće.

Prirast stanovništva u američkih gradovih. Poznata je činjenica, da se množi silno brzo stanovništvo američkih gradova. Tako je grad Nova-Jork imao 1699. godine 6000; 1776. godine 20.000; 1800. godine pako 60.000; 1840. godine 315.000; 1880. godine 815.000; 1890. godine 1.600.000 a sada broji sa priklopljenim predgradjem 3/4 milijuna stanovnika.

Čikago brojio je 1830. godine 100 stanovnika; 1840. godine 5000; 1850. godine 30.000; 1860. godine 110.000; 1870. godine 450.000; 1880. godine preko pol milijuna a 1890. godine 1.900.000 stanovnika.

Bogatstvo pokojnoga kralja Milana! Po načelih narodne ekonomije imade onaj najviša vjeresije ili kredita, koji pruža najbolje jamstvo, ili koji može

svojim posjedom, svojim imenom i poštenim radom dati dostatno jamstvo za posuđeni novac. Za pokojnoga kralja Milana mora se učiniti u tom pogledu iznimka, jer on nije pružao jamstva ni svoinimka, jer on nije pružao jamstva ni svojim radom ni svojim posjedom, a ipak je imao liep kredit, što svjedoče sljedeći njegovi dugovi, koji iznose u Beču i u Parizu 7 milijuna franaka. Kad je Milan umro, razširila se je viest, da će te dugove platiti naš car i kralj. Ova se viest sad opravrgava. Dugove Milanove platiće će njegov sin, kralj Aleksandar. On je naime za svoje maloljetnosti ustedio 2 milijuna, koji da su narasli na 6 milijuna i s ovim će platiti očeve dugove. Osim toga se na biogradskom dvoru silno štedi, pak kraljica Draga od svoje plaće, koja iznaša mjesečnih 30.000 franaka, ne potroši niti novčića.

Čudan štrajk. U jednom gradiću talijanskog otoka Sardinije bakouo je štrajk posve nove vrsti. Posjednici tamošnjih milnora neće da tjeraju svoj posao dokle god bude vladao među pučanstvom takov običaj, da nose mlieti žito, uzmu kući brašno, a za mliju neće da plate. Ovo je svakako opravdaniji štrajk, nego li mnogi drugi, gdje se nedogađja radnikom ovolika krivnja, koliko eto onim mlinarom na Sardiniji.

Pietao zadao smrt djetetu. Iz Zemuna javljaju, da je u susjednom mjestu Bečmenu izgubilo život jedno siromašno djetete na tuđan i strašan način. Neka seljakinja pošla je iz kuće za poslom, ostaviv u kući maleno dvoletno djetete, koje se je u dvorištu igralo sa peradi. Najednom skoči veliki domaći pietao na jedno djetete te mu probije ostrim kljunom čelo povrh oćiju sve do mozđjama. Kad se je nesretna majka kući povratila nadje siromašno djetete mrtvo na zemlji.

Gospodarske viesti.

Za oplemenjenje goveda. Zemaljsko kulturno vieće za Istru naručilo je u Inomstu (Tirol) sedam bikova i sedam krava glasovitog plemena *Berdmthal*, koje se nalazi u srodstvu sa švicarskim plemenom. Ove krave jesu mliekarice. Bikovi i krave biti će badava podjeljeni ili jeftino prodani posjednikom Istre.

Izložbe govedah. Zemaljsko kulturno vieće za Istru odlučilo je, da će se ove godine održavati u raznih krajevih naše pokrajine tri izložbe govedah, u koju svrhu je opredielio nagrade u iznosu od 2000 kruna. Odnosne programe i nacerte odobrilo je jurve c. kr. namjestništvo u Trstu.

Prva takova izložba biti će dne 30. augusta o. g. na Livadah izpod Motovuna. Na tu izložbu dopeljati će posjednici svoje blago iz djelokruga kotarskih gospodarskih zadruga: Motovun, Buje, Buzet i Poreč.

Druge izložba biti će dne 1. septembra o. g. u Sv. Nedilji kod Labina za kotarske gospodarske zadruge u Labinu, Pazinu i Vodnjanu.

Treća izložba održavati će se dne 1. septembra o. g. u Podgradu za kotarske zadruge u Materiji, Kastvu i Volosko.

Za oplemenjenje krmaka. Zemaljsko kulturno vieće za Istru ustrojilo je nedavno pet postaja za naskok krmaka plemena Jorkšire u Podgradu. Do mala biti će ustrojene i druge postaje u pokrajini.

Crna bolest „crn“ na trsjnu. Kako smo već javili, pojavila se je na raznih stranah Istre nova vrst bolesti na trsjnu, koju prozvaše „crn“. Ta bolest je tim pogibeljnija, što napuća i američko trsjje, kojim su mnogi vinogradi naše pokrajine obnovljeni, i što se do sada nezna za uspješan liek proti istoj. Koliko nam je poznato, napala je ta bolest vinograde okolo gradova Buje, Piran i Humag (Umag).

Na izložbi u Turinu izložilo je zemaljsko kulturno vieće proizvode naše pokrajine i to uzorke vina i ulja. Ti proizvodi namješteni su u posebnih prostornijah, označenih grbom Istre.

Oglas natječaja!

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marča 1874. otvara se ovim natječaj na mjesto

prvog obćinskog lječnika u Pazinu.

Za ovo lječničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od K 2000 i putni paušal godišnjih K 400 za polaziti jedan put na tjedan mjesta Lindar, Gračisce i Pičan. Tu plaću i paušal vući će lječnik iz obćinske blagajne u mjesečnim antecipatnim obrocima. Lječnik će biti dužan lječiti bezplatno siromašne obćinske bolestnike, i kano zdravstveni referent voditi obćinske zdravstveno uredovanje. Za pohode bolestnih siromaka izvan Pazina i za druga osobita obćinska poslanstva nadoknadjivati će mu obćina putne troškove.

Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine, a zatim će ostajati valjana samo od godine do godine sve dotle, dok se jedna ili druga stranka neodreće tri mjeseca napried.

Molbe, obložene diplomom sveobćeg lječništva i svjedočbama dokazujućim poznavanje hrvatskoga (slovenskoga) i eventualno talijanskoga jezika, stališ, austrijsko državljanstvo, i drugim eventualnim dokaznicam, imaju biti podnešene podpisanomu do 10. jula 1902.

PAZIN, 2. juna 1902.

Obć. glavar:
Dr. Kurelić.

Odlazak vlakova iz Pula.

5:20 prije podne osobni za Trst, Divaču, Rieku, Beč.
2— po podn: osobni za Rovinj, Divaču.
6:15 „ „ srzi za Trst, Divaču, Rieku, Beč.

Dolazak vlakova u Pulu.

8:25 prije podne iz Cerovlja.
1— po podne osobni iz Trsta, Hrpelja, Divače, Rovinja, Rieke, Beč.
9:15 po podne osobni iz Trsta, Hrpelja.
11:10 po podne, brz iz Trsta, Hrpelja, Divače, Rieko, Beč.

Tvornica pokućstva

dvorskog dobavljača

IGNAGIJ KRON

Trst - Beč.

Tvornica u Beču u vlastitim zgradama.

Kuća utemeljena god. 1849.

Na zahtjev šalje badava:

ilustrovane popise, originalne nacerte osnova, pregled sobnih namještaja.

Najveća solidnost, elegantnost i jeftina ciena.

Prvo slovensko skladište pokućstva

Antona Černigoj

Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marcani, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu-Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokućstvo iz prve ruke.

Sloveći profesorji medicine iz zdravici pripravljaju

Tinktura za želodec
lekararnja

Piccoli - ja
v Ljubljani
dvornice zalagatelja
Nj. svet. papeža

kat sredstvo, ki krepi želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprje telesa posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpoljaja lekararn Piccoli v Ljubljani v stakljicah z 12 steklenicami za K 2-52, z 24 steklenicami za K 4-80, z 36 steklenicami za K 7, z 70 steklenicami za K 13. (Poštini paket pod 5 kg.)

Je v razprodaji v lekararn v Gorici, Tolminu, na Primorskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji a 30 h. steklenica.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu, stojeća pod zaštitom obćine slob. i kralj. glavnog grada Zagreba, otvorila je GLAVNO ZASTUPSTVO

za Istru, Gorice, Trst i Dalmaciju sa sjedištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretnine osigura proti požaru i šteti od groma kod „Croatiae“ već načela radi, da novac ne ide u tudjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo nizke cieni i dobro jamstvo.

Mjestini zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na

Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

Zapisnik

XV. redovite glavne skupštine

držane u Buzetu

dne 15. junija 1902.

u 9 sati prije podne.

Izborni red:

1. Uplaćivanje godišnje članarine.
2. Nagovor predsjednika.
3. Izvješće tajnika.
4. Potvrda obračuna god. 1901. i proračuna za 1902.
5. Predlozi i upiti.
6. Predavanje o vinogradarstvu po g. A. Strekelju.
7. Ždričanje noževa za ciepanje i dvojice, koje će upisati u dosmrtnu članove društva Sv. Jeronima.

Predsjednik:

Anton Klarić, podpredsjednik.

Prisutni:

Tajnik Dr. M. Trinajstić.
Odbornik Anton Flego p. Mata iz Štrpeda.
Zapisničar Ivan Gregorec.

1. Uplaćivanje.

Uplatilo je 22 člana lanjsku članarinu K 44.

2. Nagovor predsjednika.

Zadružni podpredsjednik, utvrdio, da je prisutno oko 120 članova i da je poziv bio tiskan, prabit na ovoj daski ovoga občinskoga ureda i dostavljen svam članu, otvori skupštinu.

Izpriča odsutnost predsjednika g. Jakova Draščića, koji je danas morao dočekati gg. šumske akademikare Zagreba, koji su sa svojim gg. profesorima došli amo, razgledaju u Rečici i u Strani radnje za obranu ih bujica.

Ove se je godine skupština sazvala nešto kasnije drugih godina. Krivnja je tomu bila, što su mnogi društveni i inji poslovi prišli odboru, da dodje sa svojim računima i izvješćem pred skupštinu. Al ipak odbor, držeć se dosadanjeg običaja, radio je i u ovoj godini tako, da je zadovoljio svim gospodarskim potrebama gg. članova.

Okolnost, da je sada najveći posao u polju, izpriče odsutnost mnogih članova. Druge godine će se sastojati, da bude glavna skupština sazvana čim prije, što će biti tim laglje što se je vođenje društvenih poslova, a osobito ono nabave i razprodaje gnojja, žepja, modre galice itd. ujednotrućilo i bolje uredilo.

Djelovanje naše zadruge se je tako razgranilo, da tajnik nije mogao više, kako do sada, obavljati sam tajničke i blagajničke dužnosti, pa je odbor uzeo pomoćnika poslovođu u osobi g. Ivana Gregorca. Na ma je, gg. članovi, da to potvrdite i da mu odredite plaću. Svakako, ako hoćete da družtvo radi, kako je sada radilo, i ako hoćete da teče u redu osobito opna nabava gospodarskih potrebstina, vi ćete potvrditi i odobriti korak odborov.

A sada molim gosp. tajnika, da čita izvješće.

3. Izvješće tajnika o radu u god. 1901.

Tajnik Dr. M. Trinajstić pročita sljedeće izvješće: Kad sam prošle godine izvješćivao o družtvenom radu u godini 1900 i radovao se, što smo nakon toliko godina velike nerodice doživili jednu godinu dobru, bio sam na koncu želju, da bi nam godina 1901. još bolja. I doista liepa nam se ona onda predložila. Loza kazala, da je bila diyota gledati ju u grozdju, a lišća liepa, zelena i prosta od peropore! Ako nam i nisu naše zelene livade i sjenokose zbog suše dale siena koliko smo želili i trebali, ali smo se, da će nam ipak vinova loza obilato našim gubitak na sieniu. Za to smo podvostručili brigu i smo živom vatrom naših tučobrana čuvali naš sladki plod od štetonosnih oblaka. Nego baš

onda, kad nam je počelo grozdje zrijati, počela je kiša lievati i zategnula je čitavih petnaest dana redom, tako da su jagode, pune soka stale pucati i gnjiti. One su nam kiše odnjele sve liepe nade. Mnogi su se bojali i gorega, pak u nekoliko vedrih dana pobrali sve grozdje, više nezrelo, nego zrelo. Odatle onaj mošt siromah sladorom, a bogat kiselinom. Vina se spravilo u konobe mnogo, ali čemu sve to, kad mu je cijena vrlo nizka, i kad ga uza svu tu nisku cijenu još po konobah mnogo ima?

Kako s vinom, tako nije išlo dobro ni sa živinama. Jer nije bilo dosta krme i jer je bila potreba novca, a od drugog ga se nije moglo dobiti, mnogi su gospodari bili prisiljeni prodati koju glavu blaga. Nego i njemu je bita cijena pala, te je stanje gospodarevo postalo baš jednako. Konoba puna vina i štala puna blaga, a kod koje kadgod ni pare!

Samo žito i kukuruz su nam donekle naplatili trud. Čudno je, al ipak istinito, da uza svu obilatost godine 1901. moramo uzklknuti: ne daj nam Bože takove godine!

Odbor, kojemu su gg. zadrugari povjerali da ravna društvenim poslovima, nije ni prošle godine sjedio rukama za pasom, već se trudio, da se radom odazove povjerenju, što se u njega postavilo i da prikoristi gospodarstvu našega kotara.

O tom družtvenom radu čast mi je ovim podatit izvješće ovoj uglednoj skupštini.

Broj članova.

Koncem godine 1900. bilo je članova	456
Pristupilo je tekom god. 1901. novih	52
a izstupilo starih	34
tako je porasao broj za	18
te je koncem g. 1901. bilo ukupno članova	474

Razmjerno prema godini 1900. nije prirast tako velik, al je ipak znatan, te je naša zadruga među osamnaest kotarskih gospodarskih zadruga u Istri druga po broju svojih članova.

Broj se je članova ove godine nadalje povisio, jer je pridobilo do danas novih 36, a izstupilo ih 10, tako, da ih danas brojimo ukupno ravno 500 članova.

Veseli nas, što možemo ove godine prvi put pozdraviti u svojoj sredini i liepi broj članova iz Lupoglave, odnosno iz doljenovaške plovanije.

Nadamo se, da će se napokon uhvatiti u naše kolo i Pregarci, od kojih do sada ne vidjesmo niti jednoga upisanoga.

Vinogradarstvo.

Trsni ušenac se sve više širi po našem kotaru. Lani je bio otkrit također u Humu i bi reć, da se je ondje ugnjezdo već pred četiri i pet godina, jer su mnoge loze danas posvema uništene. On pustoši sve više i više naše vinograde. Za to je briga naših vinogradara sve veća i svaki se žuri, da nadomjesti poginule domaće loze sa novimi američkim.

Tražnji tih loza nije već skoro moguće udovoljiti. Vlada nam ih je na našu molbu poslala besplatno u godini 1901. svega skupa 8200 i to 3000 žilavica i 5200 razga, a ove godine 10.000 žilavica. Iz našega matičnjaka smo razdali 1334 ciepanih amerikanka, 24.000 razga i 7350 žilavica. To su bile skoro sve vrste *rufesstris monticola*, dočim *riparia portalis* nam je ostala malne sva, pošto nije nitko mario za nju. To nije u redu, jer kod nas ima gjeđog također zemlje erjenice, a za tu je najprikladnija *riparia*. Preporučujemo, da si to gg. članovi zapamte.Ove smo godine odstranili iz matičnjaka *solonis* i posadili na njezino mjesto *rufesstris monticola*, te ćemo moć do godine dati više i rozga i žilavica te vrsti.

Malo bi koristila sadnja amerikanskih loza, ako se je nebi znalo ciepani. Da se članovi i drugi posjednici također u tom pouče, smo prije svega izprosilili, da nam dodje gospodin Alojzij Strekelj, pristav filoksernog odjela kod ces. kr. namjestništva držati predavanje i poučiti u ciepanju, a jer on nije mogao poći svakamo, niti su svi mogli doći amo na predavanje, izmolili smo od c. kr. vlade i od zemaljskog gospodarskog vieća podporu za pouk u ciepanju. Primili smo u tu svrhu K 400 i nabavili liep broj noževa i kliešća, te poslali gg. Ivana Klarića, gojenca gospodarskog zavoda u Grmu i Ivana Gržinića, gojenca gospodarskog zavoda u Gorici, u sva glavnijsa sela, da uče posjednike i njihovu djecu u suhom i u zelenom ciepanju. Želja za poukom je bila obćenita, te su ju svi rado primili. Osobito se sviđja ciepanje u zeleno, pošto su vinogradari uvidili, da ono u našem blagom podneblju najliepše uspieva, te od 100 ciepova niti 10% ne pogiba il ne podje za rukom. Zadruga je i u tom pošla članovom na ruku nabaviši lani i ove godine do stovadeset pravih noževa »Kund«, uzorak 1870, koje je djelomice lani izdričebala, a djelomice razprodala uz sniženu cijenu. K tomu je nabavila i razprodala do 6 kg. guminih trakova. Ove godine ima također na razpolaganje pravih dobrih noževa i guminih trakova u izobilju. Bude li trebalo, hoće se toga i više nabaviti.

Uz dobru volju naših vinogradara, uz širenje dobrih vrsti amerikanskih loza, uz malo pouke nadamo se, da ne ćemo osjetiti zarazu filoksera toliko, koliko su ju osjetili oni krajevi, koji su tim ušencem bili posječeni prije nas i koji su morali istom kušati razne načine obrane. Samo moramo preporučiti našim vinogradarom, da uzimju za ciepanje ciepove od najplemenitijih domaćih loza, jer kako je cijena vinu pala, naći će prodaje u trgovini samo dobra i fina vina. Znamo najbolje ove godine, koliko vriedi imati u konobi mnogo, al slaba vina! Tu bi morali opetovati što smo toliko puta rekli, da se za uvijek okanimmo terana. On je previše kiseo, da bi ga mogao podnesti rafiniran ukus.

Da olahkotimo članovom borbu proti peronospori ili medljiki, smo nabavili lani 975 kvintala modre galice, od koje nam je ostalo 21 kvint za ovu godinu. Ove godine smo pak nabavili 39 drugih kvintala. Od svega toga nemamo više na razpolaganje niti jedne grudice.

Za uporabu modre galice nabavili smo lani 40 novih škropilnica, a ove godine 10, i to sve po sistemu Austria, koji je kod nas veoma priljubljen, jer je čvrst i praktičan. Nabavili smo također jednu od kastavskog kovača Ivana Spinčića. Ova je radjena po sistemu »Austria« i »Vermosel«, samo što joj posuda nije od bakra ili rama, nego od drva, pak je možda zgodnija za naše kmetove, koji sa onimi od bakra nemaju tolike pomnje, te je lahko izkvaru.

Tako imamo danas razpoloživih 171 škropilnicu.

Za borbu proti oidiumu ili lugu priskočila je zadruga članovom u pomoć nabavom prašilnica, kojih je lani nabavila na račun pojedinca šest komada, a ove godine pet. Sve su te prašilnice po sistemu Vindobona od bečke tvornice Fr. Nechvile. Skuplje su nego obični mješcići, ali su i korisnije, jer se njima prištedi i truda i žvepla. U Beču ih tvornica prodaje po 26 K, a mi je sa izmoljenim popustom dajemo za K 22 sa svimi troškovi prevoza i omota.

Od 400 kvintala žvepla, što smo ga bili lani nabavili, bilo nam je ostalo neprodanih 108 kvintala. Ove godine smo ga nabavili još 112 kvintala, pa smo već razprodali sve.

Mnogi su došli tražiti žvepla i htjeli, da ga još naručimo, ali pošto nam je ostalo od lani i žvepla i modre galice, nismo htjeli da se to i ove godine dogodi, pa pismo ništa više naručili.

Gospodarsko Družtvo u Pazinu priredilo je prošloga novembra izložbu vina te pozvalo i našu zadrugu, da sudjeluje. Razaslalo se oglase i na određeni dan

skupilo se također iz našega kotara mnogo gospodara sa uzorci vina. Izložba je krasno uspjela, ali nam nije bilo nikada javljeno, da li je i tko je primio koju odliku.

Odbor je pretresao i pitanje o osnuku vinarске zadruge te, uvidjivši joj korist i potrebu, bio se stavio u dopisivanje sa vještakom za sastav nacrti konobe i proračuna za nju i za druge potrebštine; bio se počeo dogovarati i za mjesto, gdje bi se imala zidati, nego malo što su nadložni drugi veći poslovi, malo što se nije našlo baš toliko odziva u puku, nije se pošlo s tim napred. Nego ako se je to pitanje za neko vrijeme odložilo, ne smije ga se nikako zapustiti. Odbor je tvrdo osvjedočen, da u nas ne će biti napredka u vinarstvu, dok ne budemo imali svoju vinarску zadrugu i svoju zadrugu konobu.

C. Pucanje na oblake proti tući.

Uzko skopčano sa vinogradarstvom je i pucanje na oblake proti tući, jer je ova najveća neprijateljica naših vinograda. Kako prvih godina, tako je i prošle godine imala naša zadruga glavnu skrb za strielne postaje i za pravilno pucanje, akoprem obstoje tu dva društva za pucanje. Ove će godine imati u tom malo manje posla, pošto su joj uprave tih dvih društva ipak preuzele malo brige s pleći.

Lani se je mreža naših postaja malo pojačala, jer je u obćini Svi Sveti jedan gospodar nabavio svoju vlastitu tučobran za svoj posjed, dva su kupili gospodari iz Medveje i Klarići, a jedan oni iz Brda Savinjskih. Tako je bilo lani u sve 41 tučobran u našoj obćini.

Obćenito je ovdje uvjerenje, da kad se ne bi bili branili pucanjem iz tučobrana, bila bi nas na više krajeva tuča potukla. Odavna nismo imali ljeta za toliko oluja ili nevremena kako lani. Bilo jih je od 15. maja do 15. septembra u sve 41 u 39 dana. Šest je bilo od 6 u jutro do podna, 31 od podna do 6 večer, 3 od 6 večer do ponoći a 1 od ponoći do jutro. Po smieru bilo jih je 17 od sjevero-zapada na jugozitok (NW-SO), 16 od sjevera na jug (N-S), 3 od zapada na iztok (W-O), 3 od juga na sjever (S-N) i 2 od jugo-iztoka na sjevero-zapad (SO-NW). Dakle po lanjskih opažanjih bile bi najveće oluje u popodnevnih urah i od sjevera i sjevero-zapada.

Kako obično, najkritičniji dani su bili u prvoj polovici mjeseca julija. Imali smo u onih dnevh 9 oluja, dakle skoro četvrtinu od svih. U tih danih su bili potučeni Krbavčević i Merlići. Ovi su bili ostali bez praha i nisu pucali, a oni su bili preklani izgorili kućicu i nisu je do onda bili uzpostavili. Kad jih je tuča potukla, su se odmah požurili, da podignu kućicu i namjestu tučobran, pak su onda pucali skupa sa drugimi. Istoga dana je nešto potukla i Plabetiće i to iza kako je strielac prestao pucati i pobjegao iz kućice od straha pred gromom. I dio Račica je bio vas potučeno, dočim je ostala pošteđena Marčenišla, koja je odmah tik i koja je pucala. Mnogo je bilo slučajeva, kad je bila počela padati tuča, a je odmah prestala i stala padati debele kapiše kiše čim se počelo puhati. Na 10. junija se je nad postajom Sv. Jurija otvorilo u oblaku kako jedno oko.

U svih 41 postajah se je potrošilo 1433 kg praha. Računajući potrošak praha po postajah izbacilo se u poreznoj obćini buzetškoj 10.480 hitaca, u poreznoj obćini svisvetškoj 5770 hitaca, u Marčenišli, Klarići i Medveji 3640 hitaca a u Brdih sovinskih 180 hitaca, dakle svega skupa 19.970 hitaca.

Buzet je imao lani K 868'09 potrošaka, Svi Sveti K 183'18, a ako se dodade nagradu strielcem po K 24 za svaku postaju, to je prvi imao potroška K 1418'09 a drugi 399'18. U prvoj bi došlo 42 h po hektaru, a u drugoj 25 h. U Slovenskoj Bistrici, gdje su podignute uzorne postaje na troškove štajerskoga zemaljskoga odbora i gdje se postupa sve po vojničku pod nadzorom jednoga c. i. kr. nadporučnika, su bili ti troškovi mnogo veći, jer su iznašali K 1'25 po hektaru. Uzrok je tomu najviše to, što su ondje tučobrani veći i više na gusto postavljani i što ondje plaćaju za strielce također osigurinu proti nezdodam.

Ove godine je porezna obćina Buzet pojačala svoju mrežu za nova tri tučobrana od najvećih, a izrazili su i drugi krajevi želju za nabavu takvih tučobrana.

Danas ima sva naša mještina obćina 44 tučobrana i to 22 komada sistema Lorber na patrone i 22 komada sistema Stiger-Suschniig. Od ovih su tri sa nabojem od 18 dk, tri sa nabojem od 15 dk, šest sa nabojem od 12 dk i deset sa nabojem od 10 dk.

D. Gospodarstvo i ovcarstvo.

Zemaljsko gospodarsko vijeće, obzirom na udaljenost Livada od nekih krajeva našega kotara, je odlučilo, da posljednici iz ovoga kotara mogu sudjelovati po volji ili govedoj izložbi, što se drži na Livadama, ili onaj, što se drži u Pazinu. Prema tomu je naša zadruga sudjelovala kod sastava programa obih izložba. Prva se je držala na 7. septembra a druga na 27. julija. Ovoj, u koliko je poznato, nije sudjelovao nitko ili barem nije nitko primio nagrade, dočim kod one na Livadama je sudjelovalo 7 naših mladih bikova i od tih je onaj Dinka Flega iz Štrpeda odnio drugu nagradu.

Ove godine biti će izložba na Livadama dne 30. augusta i biti će pripušteni telci od 9—18 mjeseci, bikovi do 3 godine te telice ili junice od 18 mjeseca do 3 1/2 godine. Za prve jesu određene dvie nagrade po 50 K, dvie po 30 K i 2 po 25 K. Za druge jedna nagrada po 150 K, jedna po 100 K i jedna po 90 K. Za telice su određene također tri nagrade: jedna za K 50, druga za K 30 a treća za K 20.

Dobro bi bilo, da se naši gospodari pripreve na tu izložbu, te mnogobrojnije, nego lani i preklani sudjeluju.

Ne znamo još, kada će biti izložba u Pazinu. Kad bude, hoće se razaslati na doba-oglasje i pozivlju se već sada oni, kojim je Pazin bliži, da ne propuste prigodu izkazati se svojim blagom.

Na molbu Dinka Draščića, dopustilo mu je zemaljsko gospodarsko vijeće, da uz plaću od K 240 uskopi i pridrži bika, što ga je imao. S tim i s drugimi K 60, isto nam je više kupilo i dalo drugoga bika, kojega je pošao naš g. predsjednik osobno odabrati u buštinu i kojega se povjerilo opet istomu Dinku Draščiću iz Sv. Martina.

Da se kod nas u Istri bolje udomi i razistri mlitčna pasmina, odlučilo je zemaljsko agrarno vijeće nabavljati ne samo bikove te pasmine, nego također krave i to, ako je moguće, već stonoe. Takovu će dobiti jednu i naš kotar. Obzirom, da Anton Ban iz Roča drži već takova bika i obzirom, da je njegova zadesila ove godine težka nesreća tim, što mu je poginulo nekoliko glava debela blaga, primiti će oni i tu kravu.

Nekoji su članovi izrazili želju, da bi htjeli povećati svoju ovcarsku pasminu, pa je za njih izmolila zadruga četiri glave velike bergamačke pasmine. Jednoga praza uzeo je Ivan Škrat iz Zajerca, jednu ovcu i jednoga praza Ivan Zanelli iz Draguča i jednoga praza naš predsjednik. Član, Ivan Zanelli je još svojim novcem nabavio jednu ovcu te pasmine, a Anton Flego iz Sv. Ivana jednog praza od one prve ovce. Sada, gdje iza dioba obćinskih zemljišta nije u mnogih krajevih naše obćine više moguće držati i pasti veća stada ovaca, dobro bi, da se proširi ova pasmina; koja što se vune i mleka tiče ne zaostaje za našom pasminom, a je dva i tri puta veća od naše.

Tko hoće, da ima blaga, treba da ima paše, pa da je to naše blago bude imalo, trudila se je zadruga, da obiskri članove umjetnim gnojem za livade. Do lani se je nabavljala Thomasova troska. Ta je ove godine znatno poskupila. Za to se je putem zemaljskog gospodarskoga vijeća nabavilo 30.000 kg mineralnog superfosfata. Ovaj je gnoj u toliko bolji od Thomasove troske, u koliko ga treba manje po hektaru i u koliko se vidi od njega korist već prve godine. Ove i lanjske godine smo ga imali za nisku cieniu, al' teško da ćemo ga tako moć i napred imati. Svakako preporučujemo gg. članovima, da ne gledaju u tom pogledu na cieniu, jer ona sa plodom siena dođe uvijek obilno naknadjena. Dan današnjih nema već razumnoga gospodarstva bez upotrebe kemičkih ili umjetnih gnojiva, i to možda više na njivah i oranica nego na livadah. Vrieme bi bilo, da ga počnu i naši gospodari upotrebljavati.

E. Volarstvo.

Slijedeći primjer prijašnjih godina, zadruga je i god. 1901. nabavila za članove voćaka. Lani se podijelilo 500 št. jabuka, što krušaka i oraha, a ove god. 345 št. jabuka, što oraha, breskava i trešanja. Ako se ovomu pribroj 850 voćaka podijeljenih god. 1900., to je zadruga dala u tri godine članovima 1695 voćaka. To nije mnogo, ali je ipak nešto i bilo bi od toga korist, kada bi gg. članovi te voćke razumno gojili.

U tom ih je nastojao poučiti, u koliko su ga razumili, klastrioc, poslan dva puta od zemaljskog gospodarskoga vijeća. Poslalo ga se u neke krajeve, gdje se voćke goje, ali zanimanja je bilo malo.

Bolje je uspio Ivan Klarić, koji je za njim pošao, da poučava u krajevih, gdje on nije bio. Da uzmogne Klarić poučavati, izmolili smo od vlade 200 K podpore. Sa tom pripomoći mogli smo ga više puta poslati da obadje kotar.

On je počeo ljude ne samo u klastrenju voćaka, nego također u klastrenju maslina i kako se gore reklo, u ciepanju americkanskih loza. U svojih izletih imao je prilike, da izmjenice ili zajedno upućuje ljude u sve što spada u gojenje voćaka i loza.

Da se voćke obrane od štetnih kukaca i nametnika nabavilo se na račun i na ime članova više kilograma duhanskoga izvodka.

Na predlog g. Červara bilo se je u lanjskoj glavnoj skupštini naložilo odboru, da podnese na c. kr. ministarstvo poljodjelstva predstavku moléc, da bi za pojedine kotare u Istri, a poimeñice za kotar buzetški postavio putujuće učitelje poljodjelstva, koji bi ljeti putovali po kotaru, te poučavali narod u gospodarstvu, a po zimi držali gospodarske tečaje za buzetški kotar u Buzetu, a za druge kotare u sgodnih mjestih.

Odbor je taj nalog izvršio svojom molbom od 16. junija 1901. br. 76. Ovom se je pridružio skupnoj molbi svih naših društva i obćina u Istri, kojom se pitalo, da bi se za Istru osnovala jedna gospodarska škola i da bi se po kotarim namjestilo učitelje neodvisne od zemaljskog odbora, gospodarskog vijeća i zavoda. Želja izražena u toj molbi ostvariti će se djelomice do koji dan, jer je vlada raspisala pet mjesti za putujuće učitelje u Istri; natječaj je već zatvoren, prijavi se dosta natjecatelja i sad je sve u rukoh c. kr. ministarstva za poljodjelstvo.

Tim ćemo napokon postignuti ono, što smo više puta u naših skupštinah i u podneskih isticali kako živu potrebu. Od pravdnosti vlade očekujemo, da će se zadovoljiti i drugoj našoj potrebi, naime gospodarskoj školi. Dala ju je drugim zemljam, koje su bogatije i koje nije ostetila vinskoh klauzulom, pa bi pravo bilo, da joj dade i našoj pokrajini, gdje industrije ili obrta nema, nego malo i gdje ogromna većina pučanstva živi jedino o poljodjelstvu.

Istina, da nam vlada međutim daje nekoliko štipendija za posjećivanje gospodarskih škola u Grmu i u Gorici, ali tim nam je veoma malo pomoženo.

Odbor je oglase za natječaj štipendija razaslao po kotaru, a tako i za natječaj za posjećivanje gospodarske škole u Ljubljani; on je i privatno gledao da upliva na obitelji, koje imaju dječeposobno za takove škole, ali nije lani uspio. Do sada su samo dvojica iz našega kotara bila u tih školah i svatko vidi po njihovom znanju i po njihovoj vještini, koliko se dobra i potrebna kmetski sin za svoj stan i za svoju budućnost nauči.

Nadamo se, da će ljubav prema svomu djetetu skloniti ove godine kojeg skrbnog oca, da ga pošalje u jednu od onih škola, i tim usreći njega i sebe.

Ako još dodamo, da se je odbor zauzeo, da bude što više natjecatelja za nagrade za gojenje svilaca i da je u tom živu sudjelovao, te da je na sve upite i obavijesti, što su je, više oblasti i zemaljsko vijeće pitali, točno i savjestno odgovorio, rekli smo u glavnom sve što se je u godini 1901. na korist gospodarstva u našem kotaru s naše strane uradilo.

Ne ovoj uglednoj skupštini je, da nam danas suditi

Iza pročitana izvješća predsjednik pozove članove, da se o njem izjave, je li ga odobruju i primaju na znanje ili imaju što prigovori.

Govorja Anton iz Ciričeta nema što da prigovori, samo se tuži, da se je i za članove iz Roča dalo dovesti žveplo i modru galicu u Buzet, umjesto je dopremiti u Roč. Tim se je članovom iz Roča prouzročilo troška za prevoz. Preporuča, da se to unapred ne bi dogodilo.

Tajnik dr. M. Trinajstić opravdava odbor tim, da se je bilo dalo shodnu odredbu, da žveplo i modra galica određena za članove u ročkoj obćini bude iz Počekaja prosljeđena u Roč, ali se to iz pukog nesporezuma nije dogodilo. Kad je jedanput bilo sve dovezeno na Fontanu, nije se moglo drugo učiniti, nego da se i ročke članove pozove, da dodju ovamo po ono što su naručili. U budućće se se pazi bolje, da se u Roč i odsad kako i dosad šalje sve što je za ondješnje članove naručeno.

Lani i prvih godina se je za udobnost članova razdavalo gnoj, žveplo i modru galicu u Roču, Cevrovju, na Počekaju, u Štrpedu i u Sv. Ivanu, al' se to ne događa i da ne bude pomutnje, se je bilo odredilo ove godine, da će se razdati u Roču za ročke članove a na Fontani za sve ostale. Tako će se valjda i u budućće činiti, jer je ovako nadzor nad razpačavanjem i sve poslovanje brže, razvidnije i jeftinije. To će se moć tim laglje obavljati ako bude ugledno glavna skupština odobrila zaključak odborov, da se društvu dade jednoga poslovođu.

Flego Anton nema također što da prigovori, pače sva hvala ide odboru na neumornom trudu. On prigovara samo biku kod naskočne postaje u Sv. Martinu. Nije pravi i ljudi veoma malo vode krave k njemu. Molio bi, da se tomu pravedi i ako moguće zamieni bika drugim ili se proskri, da drugi put boljšega dobijemo.

Dr. M. Trinajstić odvrća, da je bik bio pohvaljen od vještaka kako veoma liep i da je bio od našeg g. predsjednika odobren kao najbolji. Možda je još mlad. Svakako će se stvar bolje razviditi i učiniti shodne korake.

Razpolić Petar predlaže, da se tajnikovo izvješće uzme sa zadovoljstvom do znanja i glasuje hvala odboru za njegovo djelovanje.

Podpredsjednik stavi predlog P. Raspolića na glasovanje i taj bude jednoglasno prihvaćen.

IV. Obračun god. 1901. i proračun za god. 1902

U odsutnosti blagajnika pročita i razjasni obračun godine 1901. tajnik. Taj obračun je slijedeći:

Red. br.	P R I H O D	Proračun.		Primljeni	
		K	p	K	p
1	Ostatak u blagajni koncem god. 1900	2281	59	2281	59
2	Članarina	1300	—	998	—
3	Lovske takse	275	61	275	04
4	Podpora za pouk u ciepanju u klastrenju	200	—	400	—
5	Telcići račun sa buzetskim društvom za štednju i zajmove	6065	09	12813	—
6	Obćina Buzet povraća predujam za namještaj tučobrana u Buzetu i Svi Sveti	87	06	—	—
7	Ista za nabavu tučobrana za Marčenišlu	667	66	—	—
8	„ „ djelomično pokrće ovogodišnjih troškova	—	—	400	—
9	Razni dužnici za žveplo, modru galicu i Thomasovu trosku prodanu u g. 1901.	600	77	352	55
10	Ročko društvo za štednju i zajmove za ustupljeno žveplo i modru galicu	1129	82	—	—
11	Općajsko društvo za štednju i zajmove za isti naslov	843	94	500	—
12	Modre galice što je bilo u zalih 1./1. 1901. prodano	368	—	368	—
13	Thomasove troske što je bilo u zalih 1./1. 1900. prodano	5032	41	4432	—
14	Od prodaje modre galice, žvepla i kemičkih gnojiva nabavljenih u g. 1901.	9000	—	9566	—
15	Podpora za nabavu škropljivca	—	—	182	—
16	„ „ uređenje matičnjaka	—	—	800	—
17	Prodaja orudja, sješenja, guminih trakovca, čepova, ličja i t. d.	—	—	299	—
18	Dohodak od matičnjaka	—	—	116	—
19	Polog nagrada gojiteljem svilaca	—	—	20	—
	Ukupno	27874	95	33805	—

Red. br.	RAZHOD	Proračun		Izdano	
		K	P.	K	P.
1	Upravni troškovi	80	—	80	—
2	Izplata duga za modru galicu, žveplo, gnojiva i tučobrane od g. 1900.	17128	02	17128	02
3	Plaćeno na račun duga za žveplo, modru galicu i gnojiva nabavljena u godini 1901.	9000	—	3104	92
4	Nabava novih škropilnica i prasilnica	750	—	824	52
5	Popravlak starih	—	—	127	69
6	Nabava noževa, gumenih trakova, ličja i drugih potreboća	57	—	377	80
7	Nabava voćaka i loza	50	—	50	49
8	Pouka u ciepanju loza i klastrenju maslinja	300	—	148	—
9	Radnje u vrtu i najamnatina	300	—	449	94
10	Tučobrane, prah i ostale potrebe strielnih postaja	—	—	2525	36
11	Uloženo u buzetno društvo za štendju i zajmove	—	—	6219	90
12	Vožnja gnojiva predajomljena za opertaljsko društvo za štend. i zajm.	—	—	80	40
13	Tiskanice i tisak izvješća	150	—	151	04
14	Kajlice i listovi	—	—	55	40
15	Stanařina od 1. 9. 1900. — 31. 12. 1901.	64	—	64	—
16	Polog nagrade gojiteljem svilaća	—	—	20	—
17	Upis dvojice u društvo Sv. Jeronima	—	—	20	10
18	Napredviđeni troškovi (Saldo): Ostatak u blagajni koncem godine 1901.	5	93	37	67
19		—	—	2330	34
	Ukupno	27884	95	33805	59

Lani smo izplatili vas preklanski dug za modru galicu, žveplo, gnojiva i tučobrane u iznosu K 17.128'02 i još platili K 3104'92 na račun duga od god. 1901. Na podpunu izplatu dugova još smo koncem 1901 u to ime još K 10.777'44. I to će se tekom godine izplatiti.

Od vladine podpore k iznosu K 800, dane za uređenje matičnjaka američkih loza, potrošila se jedna polovica, jer je došla kasno. Druga će se polovica potrošiti ove godine.

Tim mislim, da sam najglavnije razjasnio. Ako želi tko god još kakove obavijesti, neka se javi.

Kako znate, naša pravila ne poznavaju pregledatelja računa, već propisuju, da se imaju račun izložiti 14 dana prije skupštine. Za to imate pravo pitati, da vam se razjasni što je komu još mutno. U ostalom mi smo bili i jesmo pripravniji kazati svakomu račune ne samo kroz onih 14 dana, nego kroz cijelu godinu.

Marion Anton opaža, da se previše troši za popravlak škropilnica i te da pak nisu dobro popravljene. Moralo bi se na to bolje paziti, pa ako treba dati je drugomu znanijemu na popravlak ili nametnuti trošak onomu, koji ju pokvari.

Dr. M. Trinajstić odvraća, da svih K 127'69 nije se dalo čovjeku; koji popravlja škropilnice, nego da je u ovom sadržana i nabava pribora i pripadaka škropilnica. Do sada se je dalo škropilnice na popravlak limaru; koji je član zadruge, ako on dobro ne radi, hoće se povjeriti popravljanje drugomu.

Što se tiče naknade oštećenja mogla bi se, po njegovom mišljenju, ona nametnuti samo onim koji škropilnicu ne samo prostom uporabom, nego zlobom i velikom nepomnjom pokvare, a to je kad god vrlo teško ustanoviti. Predlog g. Mariona može se uzeti samo kako preporuku, da se unapred dobro i strogo pazi kod primitka i kod predaje škropilnica, a to će se moć samo onda izvesti, ako bude društvo imalo svoga poslovođu, koji će se moć i će se morat tim i drugim više, brigati.

Dinko Flego predlaže, da se odobri vas proračun kako je predan i razjašnjen i da se odboru uz hvalu dađe i absolutorij.

Pošto se nitko drugi ne javi za rječ, podpredsjednik stavi na glasovanje prijedlog Dinka Flega i on bi jednoglasno prihvaćen.

Na to izvjesti Dr. M. Trinajstić o proračunu za tekuću godinu kako ga je odbor sastavio i kako ga on predlaže na odobrenje. Taj proračun je sljedeći:

Red. br.	PRIHOD	Iznos	
		K	h.
1	Ostatak koncem god. 1901	2330	34
2	Članarina	1300	—
3	Lovske takse	275	61
4	Buzetsko društvo ustupa polovici podpore lani primljene od vlade u smislu vladine dozname	400	—
5	Obćina Buzet za troškove nabave i namještaja tučobrana te obiskru istih u obćini Buzet	1322	98
6	Isto za Svi Sveti	508	42
7	" Marčeničju	179	56
8	" Medveju	232	76
9	" Klarici	217	04
10	" Brta Sovinjska	244	23
11	" posjed Iv. M. Brzenda	80	—
12	Tražbe prema raznim	1668	42
13	Ročko društvo za štendju i zajmove za preklanski žveplo	1184	93
14	Isto za lanjsku modru galicu	500	04
15	Opertaljsko društvo za preklanski modru galicu i za vozarinu gnojiva	485	40
16	Modre galice u zalih kv 21'25	1275	—
17	Žveplo	1627	50
18	Od prodaje žvepla kupljenoga u g. 1902.	2061	—
19	" " modre galice kupljene u g. 1902	1882	—
20	" " gnojiva	1500	—
21	" " oruđa i drugih gospod. potrebitina	310	—
22	" " oruđa i drugih gospod. potrebitina	150	—
23	Od vrta	—	—
	Ukupno	19735	23

Ovaj proračun dohodka se oslanja skoro sasna na obračun godine 1901., jer je u njem sadržano što imamo primiti od onoga što smo dali u prošloj godini. Lani se je utjeroalo članarine 998 K. Ove smo godine stavili više, jer će trebati ovršnim političkim putem uterati zaostatke. U godini 1901., bile su naša zadruge i posudnica upravile skupnu molbu na c. k. vladu za podpору, koja bi im služila osobito za provedbu skupne nabave gospodarskih potrebitina. Vlada se je molbi odazvala i poslala na posudnicu 800 K opazkom, da se tim rješava i molba naše zadruge. Uslied toga je odbor posudnice odlučio, da ustupi zadruzi polovicu one podpore, t. j. K 400 i tim će biti namiren naš dug iz tekućeg računa prema posudnici za K 227 i će nam ostati K 173 za druge potrebe.

Ostale točke proračunanog dohodka jesu dosta jasne.

Predsjednik, ako nitko nema što da opazi, smatrat ću, da se svi slažu se proračunanim dohodkom.

Nitko se ne oglasi.

Na to tajnik pročita proračun potroška koji glasi:

Red. br.	RAZHOD	Iznos	
		K	h.
1	Upravni troškovi	160	—
2	Izplata duga za lanjsku modru galicu, žveplo, i tučobrane	10777	44
3	Izplata dugu modre galice, žvepla i gnojja od ove godine	5443	—
4	Nabava 11 škropilnica	444	—
5	Popravlak starih	62	—
6	Radnje u vrtu	450	—
7	Nabava noževa, gumenih trakova i drugih potreb.	410	—
8	Nabava voćaka	66	—
9	Pouka u ciepanju loza i klastrenju	200	—
10	Tiskanice i tisak izvješća	100	—
11	Novine i knjige	60	—
12	Najam društvene sobe	48	—
13	Upis dvojice u društvo Sv. Jeronima	20	10
14	Buzetskom društvu za štendju i zajmove na poravnjanje tekućeg računa	227	—
15	Nabava potrebitina za tučobrane	1100	—
16	Ražni troškovi	67	69
	Ukupno	19735	23

Nova, pače povećana, nije nego prva stavka: upravni troškovi, koji su prije bili računani sa K 50 a od tri četiri godine ovamo sa K 80. Odbor je mislio, da treba ovu stavku povisiti i njom plaćati jednog poslovođu.

Od kada se počelo društvo baviti sa skupnom nabavom gnojja, žvepla, modre galice itd., njegovo je poslovanje tako naraslo, da je odbornikom, uz svoje zvanične poslove i uz druge poslove, koje bezplatno obavlja postalo nemoguće sve svladati. Nekada n. pr. u godini 1890. je iznašao društveni godišnji potrošak for. 243, u godini 1891. for. 394, u godini 1893. for. 425, u godini 1896. for. 761'21. Taj potrošak poskočio je u godini 1899. već na K 7215'01, godine 1900. na K 25.942'78, a lani čak na K 31.475'25. Prema tomu stoji dohodak u još većem iznosu. Gdje se toliki iznosi broje, treba da je i posla! Ne mogavši sam svadati taj posao, odbor je uzeo prije na pomoć g. Ivana Gregorca, a poslie je odlučio preporučiti i predložiti glavnoj skupštini, da ga se uzme kao stalnog poslovođu uz plaću od 20 kruna mjesečno, tim više, što ga je naša posudnica uzela, kako svoga računara. Što mu mi namjenjujemo, je mala stvar, te čovjek nebi mogao od nje živiti, ali malo ovdje, malo ondje, dodje skupa ipak toliko, da se može živiti i obavljati dva tri posla. Ako gospoda članovi hoće, da naše društvo nastavi nabavljati skupno sve gospodarske potrebitine, ako hoće da misle strielne postaje proti tući budu hitro poslužene, ako hoće da i naša posudnica, od koje svoju snagu crpimo, uzmožne skupa s nama uzdržati čovjeka obima potrebna, nužno je, da privole na povisak ove stavke proračuna. Ovaj potrošak se ne će pokrivati sa većim prinosom članova, nego sa drugim društvenim dohodci.

Predsjednik: Pošto je ova točka važna, jer ne ide samo za povišenje iznosa nego i za postavljenje i imenovanje društvenog službenika, staviti ću ovu točku samu i posebice na pretres i na glasovanje. Tko želi govoriti nek se javi. Više glasova: dobro je, dobro je!

Jer nitko ne zamoli rječ, predsjednik stavi na glasovanje imenovanje poslovođu uz mjesečnu plaću od 20 kruna.

Anton Flego Deotin predlaže, da se nabavi više škropilnica, jer one »Cande«, što ih još ima društvo, postaju sve više neuporabljive, a članova je mnogo, te se moraju gdjegod četvorica i petorica jednom služiti. Predlaže, da se nabavi ne 11, nego 17 škropilnica »Austria« te se u tu svrhu povisi stavka 4) na K 504; a da se ona 15) snizi na K 950.

Cerovac Anton i drugi podupiru ovaj predlog. Predsjednik ga metne na glasovanje i bude primljen. Jer se nitko ne oglasi, podpredsjednik metne na glasovanje sve ostale točke proračuna kako jih je odbor predložio i budu jednoglasno odobrene.

Na točku 5. dnevnoga reda: »Predlozi i upiti« se nitko ne javi. Točka 6. »predavanje o vinogradarstvu« po g. A. Strekelju izostaje, jer nije isti došao*).

Na to Dr. M. Trinajstić javi, da će od 17. tek. mj. do 1. julija poći po obćini g. Ivan Klarić, da poučuje o zelenom klastrenju voćaka, a kad bi tko želio takodjer u ciepljenju loza na zeleno.

Još protumači članovom oglašje 10. i 11. marča t. g. zemaljskoga gospodarskoga vjeća, kojimi se raspisuje natječaj na 44 nagrada od 30—100 K svaka za one, koji budu okrenuli u sjenokošu ili u pašiste parcele neplodne u obsegu od barem 2000 četvornih metara i natječaj na 10 nagrada po K 100 i 20 nagrada po K 50 za one, koji budu priredili uzornu njivu ili oranicu posijanu pšenicom ili djetelinom ili ljekaricom u obsegu od barem 2000 četvornih metara.

Prikaže njim korist i potrebu umjetnih pašista i sjenokoša te potrebu, da se gnoje ne samo sjenokoše nego i njive sa umjetnimi gnojivji, onako kako se to u onih oglaših pita. Tada istom će biti naplaćen trud što se ima oko obđavljanja njiva i oranica. Pozove članove i nečlanove, da se okoriste ovimi natječajji, te će tako uz plaću naučiti nešto što će hasniti i njima i onim, koji budu vidjeli uspjeh njivova truda.

*) Gospodin Strekelj se je kasnije izpričao, da mu žalibože nije bilo moguće doći, jer je pismo stiglo u Trst, kad je on bio oko po Istri podučavajuć. Našao je pismo na povratku upravo na dan-skupštine.

Po tom obračunu vidite, da smo imali K 33.805'59 dohodka i K 31.475'25 potroška, dakle K 65.280'84 prometa i K 2330'34 ostataka. Takovimi brojevi ne mogu se niti mnogi novčani zavodi izkazati!

Da računne bolje razumite i da je onda uzmožne dobiti, dopustite, da vam štogod razjasnim.

Za pouk u ciepanju američkih loza i za pouk u klastrenju voćaka i maslina smo bili primili u januaru i u juliju od c. k. vlade i od pokrajine ukupno K 400. Od toga se dalo onomu, koji je podučavao, u ime odšte K 148 a za oruđe, klišća, noževa, gumine trakove, ličje itd. potrošilo se K 750, tako da je ostalo još 100 Kruna razpoloživih za u godinu.

Mi ne bi mogli nikako raditi ovako kako radimo, ako ne bi imali uza se našu posudnicu ili »buzetsko društvo za štendju i zajmove«, na koju se možemo oslanjati u svakoj potrebi. Koncem godine 1900 imali smo kod nje uloženi K 668'09. Ti ulozi su se dogadjali većinom tako, da je posudnica na sebe preuzimala izplatu žvepla, modre galice, gnojja itd., što je koji član trebovao, a član bi njoj izdao zaduženje. Na taj način je bilo u godini 1901 uloženo drugih K 6229'90. Tekom godine se je diglo sve to i još ostalo dužno na tekući račun K 227.

Kako sam kazao u tajnikovom izvješću, naša je zadruge preuzela svu skrb za namještanje, uređenje i redoviti rad naših strielnih postaja proti tući. Nam je obćina predala lani i preklani sve, što je primila u tu svrhu, bilo u ime podpore, bilo u ime posude, uz dužnost predaje računa. Jer to sve nije bilo dosta i jer se do ove godine nije mogao utjeravati namet za to odmjeren u obćini, to je morala zadruge upotrebiti svoj kredit kod posudnice, da pokrije ono, što se potrošilo preko onoga, što se primilo. Na taj način se dogodilo, da mi imamo od obćine primiti K 2705'09, koji će biti ove godine izplaćeni, jer se stao utjeravati namet, kojega ljudi, osvjedočeni o njegovoj koristi, i rado plaćaju.

Većina staroga duga od članova za žveplo i modru galicu i gnoj i druge potrebitine od god. 1900 je bila izplaćena u godini 1901, a nešto je bilo izplaćeno u godini 1902; nego nabralo se duga od godine 1901 i to najviše tim, što do konca te godine nije se još moglo urediti račune sa onimi, koji su bili preuzeli razpućavanje nabavljene robe. Vas taj njihov dug skupa sa onim, što je bilo još preostalo od godine 1900 dolazi kao dohodak u proračunu ove godine sa K 1668'42.

Ročko društvo je ove godine izplatilo dug od godine 1900, al nije još onaj od godine 1901, tako da je bilo početkom ove godine dužno 1668'97.

Istotako je opertaljsko društvo za štendju i zajmove ostalo koncem godine dužno još K 405'00 za godinu 1900 i K 80'40 za godinu 1901.

Od Thomasove troške nabavljene u godini 1900 prodalo se u godini 1901 K 4422'41, a ostalo se prodalo u godini 1902.

Tako se prodala i sva modra galica nabavljena u godini 1900, al je ostalo mnogo neprodane modre galice i žvepla koncem 1901 i to prve kg 2125 a drugoga kg 10'850. To se dogodilo najviše s toga što mnogi, koji su se za naručbu prijavili, nisu robe uzeli i što se nabavilo robe više nego li se je prijavilo. Nadom, da će članovi zadruge i posudnica više trebati i više uzeti. Ove godine se je nabavilo samo toliko, koliko je bilo prijavljeno i se je razpočalo sve, ako prem i ove godine mnogi, koji su se prijavili, ili nisu po robu došli, ili su došli kasno, kad je bilo već sve razprodano. Da bude i u tom drugih godina reda, trebati će pitati od svakoga, koji što naruči, primjereni iznos u ime kapare, koju će izgubiti, ako u odredjeno dobu ne dodje po robu.

